

**KLIMAHUSETS STRATEGI
2024-2026**

Til behandling i NHM styremøte 12 oktober 2023

Innhold

Innledning

Klimahusets samfunnsoppdrag og mål

Strategiske virkemidler

Utstillinger

Arrangementer

Skoletilbud

Barnehagetilbud

Utleie og utlån

Innledning

Klimahuset er et utstillingshus dedikert til formidling av klima og miljø. Klimahuset er en del av Naturhistorisk museum ved Universitetet i Oslo (UiO). Huset ble gitt i gave fra UMOE AS til universitetet i 2015 og er privatfinansiert. All drift av huset er avhengig av eksterne inntekter. Klimahuset åpnet våren 2020. Klimahuset består av et utstillingslokale, en foajé og et amfi som kan romme 120 mennesker.

Klimahuset er og skal oppleves som en del av Naturhistorisk museum. Det betyr at vi jobber etter samme strategiplan og har felles publikumsprogram. Samtidig har Klimahuset et spesielt mandat om å formidle forskningsbasert kunnskap om klima og miljø. Dette var utgangspunktet da ideen om et klimahus ble lansert og dette ble etter hvert forankret i både UiOs klima- og miljøstrategi og museets Strategiplan 2020-2030 *Forstå naturens mangfold*”

Klimahusets strategi er et supplement til overordnede strategier og presenterer veivalg og prioriteringer for Klimahusets arbeid de neste tre årene. Vi har valgt en treårsperiode fordi Klimahuset fortsatt er nytt og er i en prosess med å finne sin plass og posisjon som formidlingsarena og fordi klima- og miljøsakene er i rask utvikling både med ny forskning og endring i hvilke problemstillinger, dilemmaer og løsninger som dominerer samfunnsdebatten. Klimahusets prioriteringer bør derfor kunne justeres hyppig for å kunne oppleves aktuell og relevant.

Klimahusets samfunnsoppdrag og mål

Naturhistorisk museums (NHM) formidlingstilbud skal i likhet med all annen virksomhet ved NHM bidra til en bærekraftig verden*. Klimahusets mandat er beskrevet slik i museets strategi: NHM skal bli en sentral forskningsbasert formidlingsaktør om klima- og miljøforandringer med utgangspunkt i Klimahuset.

Som del av Naturhistorisk museum skal Klimahuset også:

- Være en av landets mest attraktive destinasjoner.
- Være stedet for de gode opplevelser.
- Ha digital formidling og arrangementer med høy attraksjonsverdi for publikum.
- Tilby undervisning av skoleklasser.

(ref. NHMs strategiplan 2020-2030 *Forstå naturens mangfold*)

For den neste treårsperioden har Klimahuset følgende samfunnsoppdrag:

Klimahuset skal være et sted for oppdatert kunnskap og dialog om klima og miljø. Publikumstilbudet skal skape refleksjon og engasjement om både utfordringer og løsninger.

I tillegg har Klimahuset satt følgende mål for strategiperioden:

- Klimahusets publikumstilbud skal oppleves aktuelt.
- Klimahuset skal bidra til at klima- og miljøsakene blir mindre polarisert.
- Om lag halvparten av arrangementene skal være relevante for unge voksne.

- Klimahusets midlertidige utstillinger skal ha unge voksne som hovedmålgruppe og ha variasjon og bredde i tematikk.
- Klimahuset skal ha læringstilbud for barnehager, ungdomsskoler og videregående.

For å få dette til skal vi ha et bredt publikumstilbud med utstillinger, arrangementer, skole- og barnehagetilbud og utleie og utlån av Klimahusets amfi. For å få informasjon om hvem vårt publikum er, deres opplevelse av museet og om vi når våre mål, skal vi gjennomføre regelmessige publikumsundersøkelser.

Under følger beskrivelse av Klimahusets publikumstilbud og hvordan de skal bidra til å nå målene.

* NHMs strategiplan 2020-2030 Forstå naturens mangfold

Utstillinger

Hva vil vi

Klimahusets utstillinger er kjernen i formidlingstilbudet og utgangspunkt for formidling innendørs. Klimahusets hovedutstilling "Vi står i det nå" har som mål at publikum skal forstå årsakene til de naturlige klimaendringene, hva som fører til menneskeskapte klimaendringer og få økt kunnskap om klima- og miljøutfordringene og dets konsekvenser for natur, kultur og samfunn. Tematikken er alvorlig og kompleks, og dette skal formidles samtidig som den skal gi håp og engasjere. Utstillingen presenterer en bredde av løsninger der publikum inviteres til å ta aktive valg. Klimahusets utstillinger skal appellere til publikum med ulik bakgrunn og faglige forutsetninger.

Ved å presentere vitenskapelig basert kunnskap om klima og miljø skal utstillingen bidra til et kunnskapsbasert samfunn og debatt. Utstillingen skal samtidig oppleves aktuell og engasjere og vil derfor oppdateres regelmessig i takt med ny forskning og hva som rører seg i samfunnsdebatten.

De midlertidige utstillingene er et viktig virkemiddel for at Klimahuset skal oppleves aktuell ved at det gir rom for å løfte frem ny forskning. Utvalget skal bidra til at utstillingene oppleves relevant for flere enn de som normalt ville besøkt Klimahuset og Naturhistorisk museum.

Klimahagen er en utendørs utstilling med interaktive installasjoner. Utstillingen skal inspirere til aktivitet og handler om grunnleggende temaer om klima og natur som vær, årstider, samspeillet mellom sopp, planter og fotosyntesen. Disse temaene er viktige å kjenne til før barn introduseres til menneskeskapte klimaendringer.

For hvem

Hovedutstillingen har ungdom 14-18 år som hovedmålgruppe og ble laget både for og med dem. Ungdom skal fremover utvikle samfunnet gjennom yrkesliv, politisk deltakelse og valg, økonomiske valg og verdivalg. Det er bakgrunnen for valg av hovedmålgruppe.

De midlertidige utstillingene har unge voksne i alderen 18-30 år, som hovedmålgruppe. Befolkningsundersøkelser viser at de er mest engasjert i klima og miljø, samtidig som de er

underrepresentert i aldersgruppen som går på museum. Med disse utstillingene ønsker vi å appellere til flere i denne aldersgruppen.

For Klimahagen er barn og barnefamilier hovedmålgruppen.

Familier, voksne og turister er også viktige målgrupper for Klimahusets utstillinger.

Hvordan

En utstilling for unge som omhandler en trussel mot menneskeheten og en av vår tids største utfordringer krever nøye gjennomtenkt dramaturgi for ikke å gi motløshet. Derfor avsluttes hovedutstillingen "Vi står i det nå" med løsninger og handlingsalternativer. For at løsninger, dilemmaer og handlinger skal være troverdige og engasjerende er sonene designet for å kunne endres med relativt enkle grep. Vi skal jevnlig oppdatere, legge til og bytte ut innhold slik at utstillingen gjenspeiler ny forskning, aktuelle hendelser og dominerende debatter i det offentlige ordskifte. Det krever at vi har innsikt i hva målgruppene er opptatt av og hva som rører seg i forskning og samfunnsdebatt.

De midlertidige utstillingene i utstillingsrommet "Dagens forskning" skal skiftes ut en gang i året og kurateres slik at de viser forskning på klima og miljø fra ulike fagdisipliner. Gjennom å velge samfunnsaktuelle tema skal utstillingene bidra til at Klimahuset og museet blir en relevant og interessant formidlingsaktør om et tema som berører en stor del av befolkningen.

Klimavertene skal være til stede for å støtte opp under utstillingsopplevelsen og være tilgjengelige for spørsmål og samtale. Vertene er fortrinnsvis studenter eller nyutdannede med relevant kunnskap og får opplæring i formidling ved museet.

For å appellere til et ungt publikum og holde på deres oppmerksomhet er utstillingene laget som en interaktiv og moderne utstillingsopplevelse. Variasjon i uttrykk og installasjoner skal oppmuntre til dialog, samarbeid og aktivitet med de man opplever utstillingen sammen med.

Arrangementer

Hva vil vi

Arrangementene skal berike museumsopplevelsen ved å spille på Klimahusets utstillinger og utdype, utfordre eller inspirere til engasjement. De skal også være med på å invitere inn publikum som normalt ikke oppsøker museet eller Klimahuset i sin fritid.

Klimahusets tematikk er tett knyttet til politikk, samfunnsdebatten og nyhetsbildet. Skal vi være en sentral arena for formidling av klima og miljø, må publikumstilbudet vårt oppleves som aktuelt. Gjennom arrangementer som debatter og foredrag vil vi presentere og diskutere ny forskning, aktuelle saker og problemstillinger. I et debattklima som tidvis preges av polarisering og splittelse ønsker vi å ha arrangementer med rom for dialog og brobygging på tvers av politisk og ideologisk ståsted. Vi vil få frem ulike perspektiver og meninger og være et sted der folk kan møtes og lytte, snakke og forstå mer av hverandres ståsted og argumenter.

Arrangementene i helger og skolens ferier skal være attraktive og av høy kvalitet slik at publikum får det ekstra dyttet som gjør at de velger Naturhistorisk museum i en by med et rikt og voksende kulturtilbud.

Klimahusets arrangementer skal oppleves som en del av NHM.

For hvem

Klimahuset skal nå en bredde av befolkningen. En stor del av de som besøker Naturhistorisk museum er voksne med barn, samtidig vet vi at unge voksne mellom 18 og 29 år er den gruppen som har størst engasjement for klima, men går minst på museum. Vi ønsker å få flere fra denne gruppen til å oppleve Klimahuset og resten av museet som et relevant sted gjennom å ha arrangementer som appellerer til dem. Om lag halvparten av arrangementene våre har derfor unge voksne som hovedmålgruppe. Den andre halvparten har samme hovedmålgruppe som den NHM til enhver tid har for publikumsprogrammet.

Hvordan

NHM skal utarbeide publikumsprogram for én programperiode av gangen. I tillegg skal Klimahuset ha rom for samarbeidsarrangementer. For å være en aktuell arena for klima og miljø må vi ha innsikt i hva som rører seg i den offentlige samtalen om temaet, og særlig hva unge voksne er opptatt av.

Vi vil få frem et mangfold av både kjente og nye stemmer. For å få det til må vi søke samarbeid med og inkludere og invitere inn organisasjoner, bedrifter og institusjoner. I forbindelse med arrangementer med tema knyttet til dilemmaer og utfordringer skal vi etterstrebe å ha rom for dialog og programmere slik at det er tid til samtaler og spørsmål. Når vi anser det som hensiktsmessig, vil vi strøkke arrangementene.

Under alle Klimahusets arrangementer skal det være ansatte til stede som sørger for formidling til publikum og er tilgjengelige for å svare på spørsmål.

Alle arrangementer skal ha innhold som er konkurransedyktig i Oslos kulturtilbud. Vi skal utvikle et publikumsprogram av høy kvalitet, der vår identitet som forskningsbasert formidlingsinstitusjon og museum kommer frem.

For å nå et større publikum skal vi der det er relevant koble programmet på andre kulturarrangementer som Oslo kulturnatt, Verdens kuleste dag, Klimafestivalen §112 og Øyafestivalen.

Skoletilbud

Hva vil vi

Tilbud til skoleelever er en sentral del av formidlingstilbudet ved Naturhistorisk museum. Klimahusets faste utstilling «Vi står i det nå» er laget for og med ungdom, og skoletilbudet bygger videre på dette. Klimahusets skoletilbud skal gi elevene innsikt i miljø- og klimaendringer, konsekvenser og løsninger, og har som mål å skape nysgjerrighet, refleksjon og engasjement hos elevene. Tilbudet skal være en inspirerende og særegen opplevelse utenfor klasserommet. Gjennom skoletilbudet når vi et mangfold av

elever, og en gruppe som sjeldent eller aldri besøker museer på egen hånd. Ungdommene skal oppleve at temaet angår dem og deres framtid.

Klima- og miljøproblemene er sammensatte og uten enkle svar. Dagens samfunnsdebatter kan ofte bli polarisert og lite nytenkende. Undervisningen skal være en arena for utveksling av meninger og åpen dialog.

Klimahuset skal være attraktivt og relevant for lærere som ønsker økt kunnskap og inspirasjon til en helhetlig tilnærming til utdanning for bærekraftig utvikling.

For hvem

Skoletilbudet er for elever i ungdomsskole og videregående skole i Oslo spesielt, men også for andre deler av landet. Målgruppen er dermed bredden av ungdom i alderen 13 – 18 år, uavhengig av bosted, fysiske-, språklige- og faglige utfordringer, samt økonomisk-, kulturell- og religiøs bakgrunn. Lærere i alle fag i ungdomsskoler og videregående skoler, er også en viktig målgruppe for skoletilbudene.

Hvordan

Klimahuset har egne pedagoger som er utdannet innenfor relevante fag og har pedagogisk kompetanse. De utvikler, evaluerer, administrerer og gjennomfører de ulike skoletilbudene og er sentrale i klassenes opplevelse av Klimahuset.

For at undervisningen skal oppleves relevant er det viktig at alle ungdommene føler seg velkomne og sett. Klimapedagogene skal derfor ha fokus på relasjonsbygging. Siden elever og lærer engasjeres på ulike måter tilbyr vi variert og interaktiv undervisning. Vi samarbeider med utdanningsforskere for å se nærmere på hvor godt vi klarer å treffe bredden av ungdommer med undervisningstilbudene.

Klimahuset skal tilby dialogbasert undervisning, og oppfordre elevene til aktiv deltakelse med åpne spørsmål og inkluderende dialogfasilitering. For å skape nysgjerrighet og engasjement, skal klimapedagogene formidle alvoret, men vektlegge løsninger på en nyansert måte. Fagstoffet skal tilpasses for å gjøre kunnskapen tilgjengelig for bredden av ungdommer.

Skoletilbudene skal være basert på ny forskning og kunnskap om klima, miljø og utdanning for bærekraftig utvikling. Det krever ansatte som er faglig oppdatert både på klima, miljø og museumspedagogikk. Det innebærer også at undervisningsoppleggene oppdateres jevnlig i takt med ny kunnskap.

Skoletilbudet knyttet til læreplanene, og for- og etterarbeid er tilrettelagt slik at besøket på Klimahuset kan henge sammen med undervisningen i klasserommet. Lærere skal kunne velge mellom flere tverrfaglige undervisningsopplegg med ulikt omfang og tilnærminger til temaet. Det legges til rette for dybdelæring, utforskning og elevmedvirkning i undervisningsoppleggene. Terskelen for å besøke Klimahuset med klassen skal være så lav som mulig og vi skal ha en informative og brukervennlige nettsider og et velfungerende bookingsystem.

Klimahuset skal også tilby lærerseminarer for å gi lærere faglig påfyll og tips til et helhetlig og tverrfaglig arbeid med temaet bærekraftig utvikling i skolen.

Barnehagetilbud

Hva vil vi

Viktige erfaringer og holdninger skapes tidlig i livet. Klimahuset har et mål om å være blant de fremste i landet på formidling for barn innen vårt fagområde. Vårt barnehagetilbud skal bidra til førforståelse og grunnleggende kunnskap om natur, miljø og klima. Barna skal få erfaringer som legger grunnlag for nysgjerrighet og utforskning i naturen. Målet er at respekt og kjærlighet til naturen skal følge barna hele livet. Formidlingen skal være relevant og oppdatert både pedagogisk og naturfaglig.

Vi vil også inspirere og vise barnehagepersonalet hvordan de kan jobbe med tematikken i barnehagene og være en synlig aktør i relevante fagmiljøer.

For hvem

Barnehagetilbudet er for barn i alderen 3-6 år. Noen av formidlingsoppleggene kan tilpasses slik at de også kan tilbys 1-2 klassinger på barneskolen. Tilbudet er særlig rettet mot barnehager i Oslo. Klimahusets tilbud om kompetanseheving er for ansatte i barnehage og barnehagelærerstudenter.

Hvordan

Klimahusets barnehagetilbud skal være tilknyttet rammeplan for barnehager. Formidlingsoppleggene for barnehagebarna skal være tilpasset barnets lekende, sansende og nysgjerrig natur, og gi rom for barn med språkvansker, lite naturerfaringer og konsentrasjonsutfordringer. Det krever faglig dyktige og våkne formidlere og pedagoger. Utvikling av nye opplegg gjøres av pedagoger som er faglig oppdatert på pedagogikk og har kunnskap om natur og miljø, samt de ulike dilemmaene om klima som berører samfunnet og barnehagepedagogikken.

Barnehageoppleggenes lengde og variasjon skal tilpasses konsentrasjonsevnene til små barn. Vi skal bruke variert formidling som eksperimenter, historiefortelling og bruk av sansene til å beskrive vær og natur. For at barnehagene skal kunne velge et opplegg som er relevant og passer for deres gruppe tilbys flere formidlingsopplegg med ulike tematikker og tilnærming til faget. Felles for oppleggene er at de skal gi barna gode opplevelser med natur, mestring i naturen, få sansene opp for naturen, og kjærligheten til den.

Formidlingen er lagt til Klimahagen som omkranser Klimahuset og som ligger i Botanisk hage. Hagens naturmangfold og endringer gjennom året utnyttes også i formidlingen.

Barnehagepersonalet skal oppleve Klimahuset som en profesjonell aktør og enkelt å booke tid hos. Vi skal ha et oversiktlig og brukervennlig bookingsystem.

Vi ønsker å inspirere barnehageansatte til å jobbe med natur, miljø og klima i barnehagene og vil tilby egne pedagogiske kurs og workshops for både barnehageansatte og barnehagelærerstudenter.

For å være fremst i klimaformidling for barn, skal Klimahuset samarbeide med og knytte kjennskap til relevante utdanningsinstitusjoner og kunnskapssentre samt forskere på området.

Utleie, utlån og annen ekstern bruk av Klimahuset

Hva vil vi

Gjennom å tilby ekstern bruk av Klimahuset vil vi utnytte kapasiteten til huset og få større bredde i tilbudet. Vi ønsker at Klimahusets amfi skal romme ulike typer aktiviteter fra morgen til kveld. Gjennom slik bruk utvider vi kontaktflaten med andre institusjoner innen kultur-, nærings- og samfunnsliv. Det bidrar til å øke Klimahusets, museets og UiOs synlighet og til at vi treffer et større publikum inkludert de som tradisjonelt ikke besøker museet.

Utleie bidrar også økonomisk, både ved direkte inntekt og med arrangementer som trekker betalende publikum til Klimahuset.

For hvem

Vi leier eller låner ut lokalene til alle som oppfyller de til enhver tid gjeldende kravene til bruk. Et sentralt krav er at temaet for arrangementet/aktiviteten skal være tilknyttet natur, miljø, klima eller bærekraft. Klimahuset er i utgangspunktet et sted for alle, være seg aktører fra det private eller offentlige, næringsliv eller frivillig sektor.

Hvordan

Tilbudet om bruk av Klimahuset skal gjøres kjent ved informasjon på nettsiden. Klimahuset skal oppleves profesjonelt fra første kontakt til gjennomføring og evaluering. Ansatte skal bistå med booking, tilrettelegging og praktisk gjennomføring av arrangementene.